

НОВА И ПОЛЕЗНА КНИГА

Божидара Кривиradeва

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Вяра Гюрова, Вася Делибалтова „Мениджмънт на процеса на обучение“, Габрово, Екс-Прес, 2014, 186 с.

Резюме. Статията представя съдържанието на книгата на В. Гюрова и В. Делибалтова от Софийския университет „Св. Климент Охридски“ „Мениджмънт на процеса на обучение“ (2013). Книгата съдържа интересни теоретични постановки, свързани с организирането, реализирането, ръководството, контрола и оценяването в образователния процес на деца и възрастни учащи се.

Keywords: educational process, adult learners, students, teachers, teachers of adult learners, leader, manager

В края на 2013 г. на нашия книжен пазар се появи книгата „Мениджмънт на процеса на обучение“. Автори на книгата са университетските преподаватели Вяра Гюрова и Вася Делибалтова.

Вяра Гюрова е професор, доктор на педагогическите науки, а Вася Делибалтова – доцент, доктор по педагогика във Факултета по педагогика при Софийския университет „Св. Кл. Охридски“.

Книгата е посветена на един изключително полезен както за учители, така и за преподаватели на възрастни учащи се проблем, а именно управлението на процеса на обучение на деца и възрастни. По един интересен и увлекателен за читателя начин авторите правят „опит да дадат варианти на отговори на въпроса: Какво може да направи един учител (или преподавател на възрастни), за да може да помогне на своите учащи се да се справят по-добре? (Гюрова, Делибалтова, 2013: 5). Изяснени са основните понятия, като процеса на обучение и образователния

процес, и са представени равнищата на мениджмънт на образователния процес. По достъпен, интересен и сполучлив начин авторите на книгата отграничават специфичните особености на организиране, реализиране и ръководене на образователния процес с ученици и възрастни учащи се.

Когато се говори за управление, било то и за управление на учебния процес, не може да не се обърне внимание на крайната и в същото време една от основните управленски функции, а именно контрола. От ефективното осъществяване на контролната функция и оценяването в процеса на обучението зависи и планирането на всички последващи дейности и цели на учебния процес. Доста подробно са представени основните видове оценяване, а именно „тестови (стандартизирани и нестандартизирани дидактически тестове) и нетестови методи за събиране на данни“ (Делибалтова, 2013: 96).

Тук, както и в редица „управленски“ книги, авторите дават отговор на въпроса – Дали учителят (преподавателят) е лидер, или мениджър в образователния процес? В книгата проф. В. Гюрова убедително защитава тезата, че учителят (преподавателят на възрастни) е лидер в образователния процес. Тя представя учителя, преподавателя на възрастни като образователен мениджър и/или лидер, очертава предимствата и недостатъците на лидерската роля на учителя, преподавателя на възрастни и в края на същата глава отделя специално внимание на мястото и ролята на образователния лидер като носител на промяната. Ето защо е добре да си пожелаем да имаме повече и повече лидери в образователния процес, отколкото мениджъри, за да може нашата образователна система (формална и неформална, за деца и възрастни) да се развива и да отговаря своевременно на възникналите потребности на потребителите на образованието и да се стимулира развитието на конкурентоспособни личности.

През последните години редица учени у нас и в чужбина непрекъснато доказват с факти, че мотивацията за учене от страна на децата и възрастните като цяло намалява и тя до голяма степен се дължи на бавната промяна и представянето на неадекватни за времето си научни истини от учителите и преподавателите на възрастните, а така също и използването на архаични методи на преподаване. Ето защо авторите на тази книга се заемат и с отговорната задача да представят и управлението на нагласите и мотивацията за учене на учениците и възрастните учащи.

Разбира се, във всеки образователен процес има две страни, а именно обучаващи се (деца и възрастни учащи) и учители, преподаватели на възрастни учащи се, които си влияят взаимно и които са взаимно свързани. За образователния процес има значение както водещият субект (учителят, преподавателят на възрастни учащи), така и воденият субект (ученици, възрастни учащи се). Ето защо тук авторите не пропускат да отделят внимание и на уменията, които трябва да притежават учащите се, за да планират и организират собственото си учене.

Представената книга завършва съвсем логично с изчерпателно представяне на проблема за ефективността на мениджмънта на образователния процес, като са представени условията (факторите) за ефективността на управлението на процеса на обучение.

Книгата е написана на достъпен и разбираем език. Смятам, че би била от полза както за студентите, подготвящи се в различните педагогически специалности във висшите учебни заведения, така също и за учители и преподаватели във формални или неформални образователни институции. Актуалността и значимостта на представения проблем, както и големият диапазон специалисти, които биха могли да ползват настоящата книга, оправдават присъствието ѝ на книжния пазар и вярвам, че тя ще бъде използвана активно в практическата дейност на учители и преподаватели на възрастни учащи се.

NEW AND USEFUL BOOK

Abstract. The article presents the content of the book “Management of educational process”, written by Prof. Vyara Gyurova and Assoc. Prof. Vasya Delibaltova, Faculty of education, Sofia University “St. Kliment Ohridski”. The book reveals some interesting theoretical approaches about organization, contentment, management, control and evaluation in education of children and adults.

✉ **Dr. Bozhidara Kriviradeva, Assoc. Prof.**

Faculty of Education
Sofia University
15, Tzar Osvoboditel” Blvd.
1504 Sofia, Bulgaria
E-mail: kriviradeva@abv.bg